

U L R F N H U E E

ՍԷՆԵԼԻԻ ԲԷԼԻՆ	120
ԱՅԹԸ ՆԱԽԴԸ	60
ՍԷՆԵԼԻԷ ԲՈՍԹԱ ԻՆԴՈՒՍԻԻ	30
ՅԷԼԻՐ ԲՈՍԹԱՍԻ	80

Տէրճ խորի, ճէք իշնաթ իշին այրը-
ճա բազարիք օլունուր:
Ղազէթայա միւթէալիք խուսուսթ
իշին Թ. ԹՕԼ ԱՅԵԱՆԱ, միւրաճաթ օլունա

Իտարէ/հասէմիզ Պէ.յօղլունտա ճատտէյի զէպիրտէ Թաղսիմ ճիվարնտա Եօ. 6.)

ԳՐԷՏԻ ԺԵՆԵՐԱԼ ՕԹԹՕՄԱՆ

ԱՆՈՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻՆԻՆ

1891 ՅՈՒՆԻՍ ԿԻՆՏԷ ԱԳՏ ՕԼՈՒՆԱԶԱԳ ՄԷՃԼԻՍԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ ՏԱՅՈՐ
ԻԼԱՆԸ ՏԸՐ

Ներգամեամենին 23իւնիւ մատտէսի ահքեամընա թէվփիգան, ԳՐԷՏԻ ԺէնէրԱԼ ՕԹԹՕՄԱՆԵՆ Հիսսէարան էֆէնաիլէրի՝ Մէհլիսի Իտարէնին վէ Միւֆէթթիլէրին լայնհասընը իսթիմա, վէ 1890 դեկտեմբերի 31ինտէ խիթամ պուլմուշ օլան մուամէլէնին հիսսպարթընը պատէլմուպեէնէ թասստիգ խլէմէթ, վէ 1891 յուլիսի 1ինտէ Հիսսէարանա թէվզի օլունաճադ թէմէթթիւ աշէտիին գարարլաշորմագ իւզըէ, 1891 յունիս կիւնէ միւսատուֆ օլան բէնշէնպիհ կիւնիւ, էօյլէմէն պիլր սաալթ սօնրա, վօշվօտա սօգազըրտու վադը, վէ 27 նիւմուր իլէ մուրագգամ Շիրբէթին մագարրոնիս, պէր միւթատ Մէհլիսի Ումուսիէ տալէթ օլունուլար :

Իշպուհ ինթիմատե միւստեթի մէմուրիեթլէրի խիթամ պոււմուշ օլան Մէնճիխի Խտարէ ազաի սապլըգաւընտան լիքի, վէ միւնճէտտէտէն տիկէր իքի ազանըն գուրա իլի էմրի ինթիխապընա վէ պիր նէֆէր միւֆէթթիշի ճէտիտին թայեինինէ իպթիտար օլունաճազ տոր :

Ագալի 10 հիսսեհէ մալիք օլան պիլճիւմէ Հիսսէտարան՝ հիսսէ սէ-
նէտաթընր նիհանէթ 1891 մայիս 14 իւնտէ ,

ՏԵՐԻՍԱԱՏԵԹՏԷ, Շիրքէթին մէրքէզինտէ,

ԲԱՐԻՍՏԷ, Սօսիէթէ Ժէնէրալ պանգասընտա, Վէ

ՀԵՏԵՐԱՆԱՏ, ԱՆԿԼՈ՞ՔՈՐԻՆ ՊԱՆԵՐԻՆ ԳՐԱԲՆԻ ԿԱՆՁԱՐԵՆՈՒՄ ԷՄԱՆԵԹԷՆ
ԿՐԱՎԵՐԼՈՐԴԵ ՀԱԼԱՏ, ՄԵՆԼԻՍԻ ՈՒՄՈՒՄԻՆ ՄԵՂԵՐԻՐԱՏ ՀԱՂԵՐ ԿՈՒՆՈՒՄԱՔԱՄ
ՀԱՔԳՎԱՐԸ ՕՂԱՃԱԳ ՍՐԵՐ:

Մեծկիսի Ուսումիքէն Հիսսէտար օլմազ Հագաքընը Հայիդ պուռունան
հէր հիսսէտար, Մեծկիսի ուսումի աղասընտան օլան տիկեր պիր հիսսէտա-
րը՝ նիւսեթ 1891 մայիս 24ինսէ Շիրքէթ մէքէզինտէ մունթազամ
վէքեայլթնիսէտիսնէ իմանէթէնս պրագմազ իւզդէ, թարաֆընտան վէքի-
նասալ ու թայեին իտէպիրի :

Մենչետաթը պրագան հեր հիսսէտարա, Մէհրիսի Ումուժիէէ դապուռ
օլունանդընը միւսէյիէն վէ դաթընա մախսուս օլարագ պիր սէնէտ իթա
խտիէճէ ք տիր

Հէր պիր հիսսէտար՝ Էսալէթէն վէ եախօտ վէքեալէթէն մալիք օլտու-
ղու պէհէր 10 հիսսէ նիսպէթիյէ օլ գատար ընյի հայիզ տիր :

Տէրիւսաւտէթ, 2 մայիս 1891

տո՞ւ գայրը մաղա մէճ պուր տուր :
 Գու գատար նէվ զուաֆա վէ միւհ-
 թածիյնի իսթիապ իչին խէ , զաթէն
 օլ տար էլ աճէղէնին շիմտիքի մա
 հէլլի քեաֆի օլմեքպ , Հոգաբար-
 ձութիւն մաճգա հէմ իչինտէ պու
 լունանլարը րահաթ իթտիրմէք ,
 հէմ տախի միւմըին մէրթէպէ դի-
 եատէ նուֆուս ալապիլմէք իչին ,
 տախիյի թամիրաթա լիւզում կէօր-
 միւշ տիւր , Խայրաթխանէնին ին-
 թիզամ վէ միւքէմէլիեթիթի , վէ
 գէմանէմիզտէ պու նամը թաշըեան
 օայիր միլլէթէր միւէմսիսաթրնա
 օլտուգճա պէնզէմէք մագսէտլիյէ
 էշեայի պէյթիեճէ տէրքեար օլան
 իհթիեաճ տախի գապիլի ինքեար
 օլմաուղընտան , օլ ճիհէթէհէր նէ
 միգտար մէսարիֆ իտիլէպիլսէ , հիւ
 պիր վազըրմտա մուճպի իթիրպ
 օլմաեաճաղընա չիւպէէ եօգ տուր
 Հաթթա խայրաթխանէմիզի կէօ-
 րէնլէրին թահթը թաստիգինտէ օլ-
 տուզու վէճէլէ , Միւքէմէլ պիլ
 խասթախանէ իսմինէ լաեղգ օլմադ
 իչին , տահա բէք չօգ էշեաեա , բէք
 չօգ թամիրաթտան պաշգա եէն
 եէնի ինչաթա իհթիեաճ տախ
 պուլունմագտա տըր :

էջճիւմէ, հէր նէ գատար էրքէք խաւթալար տարերէնի եքէյիճէ խօշ-
նուտ օլուն.սճագ հալտէ իսէ տէ,
գատուն իհթիեարարըն վէ մէճնուն
վէ խուսուսա մէճնունէլէրին տաի-
րէլէրի, ինսան պարնաճագ սու-
րէթտէ տէյիլ տիր, վէ օ տարէլէր
նէ՛ գատար թամիր իտիլէ, պէյ-
հուտէ տիր. միւճէտտէտէն տիկէր
պիր տարէրէ ինչասը օլմանընճա օլմադ
գապիլինտէն տիր. Անճագ, Ձատիկ
իրթէսի պու ինչաաթա պաշլանա-
ճաղընը մաէլմէմունիյեէ իշիթմէք-
տէ օլտուղունմուղու տա պէեան իլէ,
Հոգարարճութիւն հէյեէթինին իշ-
պու թասալլուրընը գուվէտէն
ֆիլիլէ կէլմէսինի անսամիմ արգու,
վէ համիյեէթմէնտանը միլլէթտէն
ասհապը իգթիտարըն պու պապտէ
մուսվէնէթլէրինի հիմմէթ իթմէյե-
րինի թէմէննի իլլէրիգ.

Իւճըէթլին խասթապեան իշին խաս-
թախանէմիզ տախիլինտէ խուսուսի
տաիրէլէրին ալթըրըլմասը տախի
ֆատէտէն խալի տէյիլ տիր . հաթ-
թա պու տաիրէլէր նէ՛ գատար
մունթազամ վէ մէֆրուշ օլսա , լիւ-
զու մու ինքեար օլունամազ . Նիշէ-
լէյր , միլլէթիմիզտէն օլտուգլարը
հայտէ , խասթախանէմիզտէ խուսու-
սի տաիրէլէրին մէֆգուտիեթի հա-
սէպիլլէ էճնէպի խասթախանէլէրի-
նէ կիթմէկէ մէճպուր օլուեօրլար

քի, պի, միսիլուէրին վերմէլէրի
լաղ մ կէ էն իւճըթ, էքէ, յիճէ պիր
միղ տարա պալիղ օլաճաղընտան,
խոյրաթիւանէմիղ իչին պաշաճա
դ ը վարիաթը մուհիմնէ մէնպար
ոլապիլիր:

Ս. Յակոբ մատուռը էլին, 1890
սենեօնեւէ 4319 դրոյ. 10 բարա սարժ
օյունմուշ տուր քի, էկէր պունտան,
մատուռուն զանձանկընտան հա-
սըլ օլմուշ ոլան 974 դրուշ, վէ ճէ-
նապէ ալայլարընտան հուսուլէ կէլէն
1102 դրուշ իիւրաճ իտիլէճէք օլուր
խտէ, իպատէթկեաշը մէղքիւրուն
սենեվի մէսարիֆի սաֆիհեօի, 2743
դրուշտան իպաշէթ գալմիշ օլուր:

Մէմուրիլին իշին վերիլէն սէնէվի մաալաթ՝ 33,0է7 զրշ. 20 բարա աըր, Բաբօրթօտա միւթալէա օլունտու, զու վէճհլէ, էկէր խասթախանէմիդտէ մուազգաֆ օլան մէմուրիլինն ատէտի՝ 1 թապիպ, 1 էճգաճը, 1 քեաթիպ, 1 վէքիլխարճ, 2 խասթա պազան էրքէք, վէ 1 խասթա պազան գատըն, 1 էրքէք թիմարխանէ պէքճիսի, 1 գատըն թիմարխանէ պէքճիսի, 1 ամէլիմանտա իհթիեար էրքէքլէր մէմուրու, 1 ամէլիմանտա իհթիեար գատընլար մէմուրու, 1 պէրպէր, 1 աչճը, խալթաթխանէ վէ ֆուգարախանէ իշին 2 գաբուճու վէ 1 սու թալըեանտան իպարէթ օլմագ իւզոն, 16 նուֆուս օլտուղու թահթը նազարա ալընըր իսէ, վէրիմիշ օլան իւճընէթին զաեէթ թասարբուֆքեարանէ իտուկի անլալըլըր։ Օրթա հիսապլա, հէր պիր մէմուր, այտա 172 զրուշ 5 բարա ալմը տըր, Եագընտա խալթաթ, խանէմիվէ սըղընմըշ օլանլարըն միգտտադըր թալեանաղընտան, մէմուրիլին միգտարընըն տախի օ ծիսպէթտէ արթըրըմաընա իհթիեաճ հասըլ օլաճաղը մէմուլ իտուկի՝ Բաբօրթօն նուն հիւմէի միւնտէրիճաթընտան պուլունմուշ տուր։

Իսպախականէնէ մութթասըլ ֆու-
գարահանէնին իսկահը իշին 1890
մէնէսինտէ Հոգաբարձութիւն էին-
տէն կէլտիկի մէրթէպէ չալըշմըշ
տըր։ Ասալիշի մահէլիեի իիւլ Դ-
տէն վէ իգթիտար սահիպի օլան
ֆամիլեալարը օրատան թարտ Ի-
տիպ, պունլարըն ետրինէ, տահա
զիեատէ չայեանը մէրհամէթ ֆա-
գիը ֆամիլեալար կէթիթիմիշ տիւ-
ջատիկ վէ Ծնունդ միւնասիպէթիյ-
լէ ֆուգարահա թէվզի գըլընան
8890 զրուլլուգ էրգագըն պիը գըս-
մը, ֆուգարահանէնին սէքէնէ-
սինն թագուիմ վէ պինալարըն պա-
ղը ճիհէթինտէ լիզումի միւնէրըտ
օլան թամիրաթ իճրա իտիմիշ տիը,

ԱՍԻԹԵԱՆԷ 20 ԱՊՐԻԼ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ո . ՅԱԿՈԲ ԽԱՅՐԱԹԽԱՆԷՍԻ

(2061 Արաբիկ/իզոկա տեղամ)

1890 ևն է՝ անտէ մուպտեան իտիւ-
միչ օլան էչեալ պէյթիեէ 9258 զըշ-
30 բարահա պալիզ օլուպ, պէլքի
պուև միգտար՝ ֆաղա կէօրիւնիւր իսէ
տէ, չուրասը թա՛թը նազարը տիգ-
գաթա ալընմալը տըրքի, մաալը
խասթալար իշին միւճէտտէտէն 9
աւտէտ օտա ինչա իտիւմիչ օլտու-
ղունտան, պուևլարըն՝ էչեալ պէյ-
թիեէ վէ թէճէմիլալթի թէֆրիշի-
նէ, գօղը չլարտա սօպալար եապըլ-
մաաընա, վէ սաիրեեէ լիւղու մ կէօ-
րիւլմիչ տիւր:

Պիւր թարափտան խաչրաթխանէ-

նին վարորտաթքնա եէնի պիր մէն-
պա թէտարիք իթմէք, վէ տիկէր
թարաֆտան ֆէննի հրֆղը սըհհէթ-
ճէ հէր հալտէ միւղ թաղի օլան գա-
վանիյնէ թէվֆիդի հաքէքէթ իլլէ-
մէք մագսէտիլլէ, թամիրաթը տա-
խիլիեէ իլլին 12,798 դրուշ սարֆ օ-
լունմուշ տուր: Պու սուրէթլէ, ճէ-
տիտ վէ խուսուսի օտալարըն ին-
շաաթը իլլին 15,000 դրուշտան դիեա-
տէ պիր մասրաֆ հասր իտիլմիշ տիր:

Ս. Յակոբ Հոգաբարձութիւններն,
տախիւի Թաժրաթ իշին իԹաիկի
մէսարիք՝ ազալը, չօգ տէյիԼաիւ
ճէմաթըվըզըն խայրաթխանէ նա-
միլէ եալընըզ պիր պինասը օլուպ,
միւհթամ վէ պիքէն օլան ֆադիր,
իհթիեար, խասթա, սագաթ, մէճ-
նուն, վէհասըլ էրքէք վէ գաաղն
սընֆլաղընա մախսուս հէրնէվ պի-
յաթէհան օրաեա սրղըմաղա, օրա-

